

Finans Norges innspill til Stortingets arbeids- og sosialkomiteens arbeid med statsbudsjettet for 2023

Finans Norge ber Stortingets arbeids- og sosialkomite prioritere å legge til rette for en tilpasningsdyktig og fleksibel arbeidsmiljølovgivning:

- Innføringen av en særlig arbeidsgiveravgift på inntekter over 750 000 kroner er i praksis en kompetanseavgift som vil ramme kunnskapsarbeidsplasser over hele landet. En særskatt for slik kompetanse vil gi norske bedrifter en betydelig konkurranseulempe og svekke vekstkraften og vår evne til å finansiere fremtidens vekstsamfunn.
- Flere må unntas reglene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven kap. 10.

Skatt på høykompetanse og seniorarbeidstagere

Finans Norge vil spesielt peke på forslaget om å innføre en særlig arbeidsgiveravgift på inntekter over 750 000 kroner. Dette er i praksis en kompetanseavgift som vil ramme kunnskapsarbeidsplasser over hele landet. Mange helt vanlige arbeidstakere med høyere utdanning som har stått i arbeidslivet noen år har en lønn over 750 000 kroner.

En særskatt for slik kompetanse vil gi norske bedrifter en betydelig konkurranseulempe og svekke vekstkraften og vår evne til å finansiere fremtidens vekstsamfunn. Effekten vil være å hente slik kompetanse utenfor Norge. Dette er stikk i strid med det kompetanseløftet vi har behov for.

For finansnæringen kommer denne ekstra arbeidsgiveravgiften på toppen av at man allerede har 5 prosent ekstra arbeidsgiveravgift for alle ansatte og økt skatt på overskudd gjennom finansskatten.

Svært mange av finansnæringens ansatte jobber i lokale og regionale banker over hele landet. Vi minner også om at regjeringen i Hurdalsplattformen lovet å foreslå en omlegging av finansskatten bort fra den ekstra arbeidsgiveravgiften man allerede har.

Nå går man motsatt vei ved å ytterligere skattlegge arbeidsplasser.

Flere må unntas fra reglene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven kap. 10

Arbeidstidsreglene skal sikre nødvendig vern av arbeidstakerne. Dette må veies opp mot hensynet til fleksibilitet. Ansatte i ledende stilling og ansatte i særlig uavhengig stilling er unntatt fra de fleste bestemmelsene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven, jf. arbeidsmiljøloven § 10-12 (1) og (2).

Unntaksmuligheten følger av arbeidstidsdirektivet. Reglene i arbeidsmiljøloven er likevel strengere enn det som kommer frem av direktivet.

Norsk arbeidsliv har gjennom koronapandemien fått bekreftet at større fleksibilitet med hensyn til arbeidssituasjonen har vært nyttig og positivt, både for arbeidstakere og arbeidsgivere.

Finans Norge mener derfor det er nødvendig å hente opp Arbeidstidsutvalgets innstilling fra 2016, som blant annet foreslår å lempe på reglene for ledende- og særlig uavhengig stilling.

Begrensningene i arbeidstid er uhenksomme for personer som har stor grad av frihet i arbeidet sitt når det gjelder når, hvor og hvordan arbeidet utføres. Dette gjelder også for en gruppe arbeidstakere som per i dag ikke nødvendigvis oppfyller lovens krav til å ha særlig uavhengig stilling. Mange bedrifter synes det er utfordrende å praktisere bestemmelsen om særlig uavhengig stilling. Vi mener dette skyldes at lovtekst og forarbeider ikke speiler de faktiske forholdene i virksomhetene og arbeidssituasjonen for mange ansatte. Dette gapet blir bare større i tiden som kommer med ny arbeidshverdag preget av digitale løsninger.

Finans Norge mener lovverket bør tilpasses forholdene i arbeidsmarkedet, og i tråd med den gjengse oppfattelsen av hva som er en særlig uavhengig stilling. Terskelen for hva som kan regnes som særlig uavhengig bør derfor settes lavere. Kriteriene for særlig uavhengig stilling bør omfatte graden av selvstendighet i planlegging og gjennomføring av de oppgaver som skal løses, og i hvilken grad arbeidsoppgavenes art gjør det uhensiktsmessig å følge arbeidstidsreglene. Lønnsforhold bør også vektlegges. Noen momenter som i dag vektlegges bør utgå, bl.a. om stillingen er overordnet, og om arbeidstaker har mulighet til å fordele arbeidsoppgaver til andre.

Finans Norge foreslår følgende presisering i arbeidsmiljøloven § 10-12 (2):

«Med særlig uavhengig stilling menes ansatte som i hovedsak selv kontrollerer egen arbeidstid og avgjør hvordan og når arbeidsoppgaver gjennomføres».

Om Finans Norge og finansnæringen

Finans Norge er nærings- og arbeidsgiverorganisasjon for finansnæringen i Norge og representerer om lag 240 finansbedrifter innenfor forsikring, bank og annen finansieringsvirksomhet. Samlet sysselsetter næringen 48.000 personer. Næringen står helt i frontlinjen av digitaliseringen og spiller en nøkkelrolle i det grønne skiftet. Finansnæringen er en betydelig næring for Norge som nasjon, både målt i verdiskapning, arbeidsplasser og forvaltningskapital. Finansnæringen representerer 2 prosent av sysselsettingen og 6 prosent av verdiskapningen i Fastlands-Norge.